

Verantwoording onderzoek Kamercorvee

Het Nederlandse parlement is een zichzelf organiserend instituut. Kamerleden moeten ervoor zorgen dat dit instituut functioneert door bijvoorbeeld zelf voorzitters voor vergaderingen aan te leveren en rondetafelgesprekken te organiseren. Dit zijn taken die boven op het politieke werk van Kamerleden komen.

Soorten Kamertaken

Het gaat onder meer om deelname aan voorbereidingsgroepen (voor rondetafelgesprekken, hoorzittingen, wetsbehandelingen enzovoorts), klankbordgroepen, werkgroepen, parlementaire enquêtes, maar ook het leveren van leden voor het presidium en rapporteurs.

Deelname aan (vaste) commissies en technische briefings zijn niet meegenomen in de analyse. Deze taken behoren tot het politieke Kamerwerk of zijn een manier waarop Kamerleden zich van informatie voorzien. Om diezelfde reden zijn werkbezoeken uit de analyse gelaten, hoewel we die wel onafhankelijk hebben geanalyseerd om te zien welke Kamerleden vaak en welke Kamerleden minder vaak werkbezoeken doen (figuur 9).

Samenstellen lijst Kamertaken

Op basis van data uit het Open Data Portaal van de Tweede Kamer hebben we een lijst opgesteld met alle hier geregistreerde Kamertaken sinds 2008. Kamertaken worden niet systematisch bijgehouden, de lijst is daarom niet uitputtend. Voor onze analyse bekeken we 1.732 Kamertaken van 1 januari 2015 tot en met 12 juni 2025. Data over Kamertaken voor 2015 hebben we niet meegenomen omdat die indertijd minder goed werden bijgehouden.

Het gaat om 1.732 *unieke* taken. Dubbelingen hebben we handmatig uit de lijst gehaald. Bijvoorbeeld als een voorbereidingsgroep voor een rondetafelgesprek twee vergaderingen had georganiseerd, hebben we deze 1 keer geteld. Of een werkgroep die zowel een vergadering als een gesprek met een expert had, hebben we 1 keer geteld.

In sommige gevallen leek een taak dezelfde activiteit, afgaande op de titel, zoals de 'voorbereidingsgroep ontwikkeling en aanpak wachttijden en wachtlijsten in de zorg', maar zat er zodanig veel tijd tussen de geregistreerde activiteiten en betrof het veelal andere Kamerleden, dat we deze wel als losse taken hebben geteld.

Indien een Kamerlid zich voor een activiteit had 'afgemeld', hebben we die alsnog meegeteld omdat een Kamerlid zich voor een specifieke vergadering afgemeld kan hebben maar de rest van een rapporteurschap wel uitgevoerd kan hebben zonder dat dat is geregistreerd.

Afsplitsingen en voorlopers hebben we gegroepeerd, het gaat om: Pieter Omtzigt, Groep Van Haga, Fractie Den Haan, Groep Krol/van Kooten-Arissen, Groep-Kuzu/Öztürk, Wybren van Haga, Gündogan, Olaf Ephraïm & fractie Klein en bij de werkbezoeken om: Johan Houwers, Pieter Omtzigt, Groep Van Haga, Norbert Klein, Fractie Den Haan, Groep Kortenoeven/Hernandez (GrKH), Roland van Vliet, Groep-Bontes/Van Klaveren, Groep-Kuzu/Öztürk, Hero Brinkman, Femke Merel Van Kooten-Arissen, Wybren van Haga, 50PLUS/Klein, 50PLUS/Baay-Timmerman, Louis Bontes & Nilüfer Gündogan.

Analyse Kamertaken

De lijst met Kamertaken hebben we op verschillende manieren geanalyseerd, zie de bijlage bij deze verantwoording voor de bijbehorende figuren. Zo hebben we gekeken welke Kamerleden de meeste taken hebben opgepakt door simpelweg te turven (figuur 3) en hebben we ook gekeken welke Kamerleden het minst doen (figuur 2). Dat laatste hebben we gedaan door een lijst met Kamerleden en hun zittingstijd in de Kamer sinds 2015 te vergelijken met data van welke Kamerleden sindsdien Kamertaken hebben uitgevoerd.

Kamerleden die het langst in de Kamer hebben gezeten hebben de grootste kans om in de lijst met uitgevoerde Kamertaken voor te komen. Hoe langer ze in de Kamer hebben gezeten en geen taken hebben opgepakt, hoe hoger ze in onze rangschikking belanden.

Daarnaast hebben we per fractie bekeken hoeveel taken hun Kamerleden uitvoerden de afgelopen tien jaar (figuur 5), en uitgesplitst per zittingsperiode (figuren 11a t/m d). Dit hebben we zowel absoluut als relatief bekeken (geschaald naar aantal zetels). Daaruit blijkt bijvoorbeeld dat de PvdD en de BBB de afgelopen twee jaar relatief de meeste Kamertaken hebben opgepakt (figuur 4).

Om te bepalen welke Kamerleden minder taken dan gemiddeld hebben opgepakt, bepaalden we eerst hoeveel een gemiddeld Kamerlid aan taken heeft opgepakt. Dat deden we als volgt: aantal Kamertaken per jaar / 150 Kamerleden. Hierbij viel met name de PVV op, gemiddeld deed een PVV-Kamerlid elk jaar minder Kamertaken dan een gemiddeld Kamerlid (figuur 1).

Om dit te verifiëren hebben we het verschil tussen wat een gemiddeld Kamerlid aan Kamertaken oppakt ook procentueel vergeleken met wat Kamerleden per fractie gemiddeld oppakken, zowel per zittingsperiode als per jaar (figuur 6 en 7). Hieruit blijkt dat PVV-Kamerleden minder Kamertaken hebben opgepakt dan een gemiddeld Kamerlid. Wel valt op dat de PVV in 2024 relatief meer Kamertaken op zich neemt dan in andere jaren (figuur 6). Waar PVV'ers in alle andere jaren minimaal 60 procent minder Kamertaken oppakken dan een gemiddeld Kamerlid is dat in 2024 50 procent minder. Verder hebben we in onze analyse zo min mogelijk jaren met elkaar vergeleken, omdat Kamertaken niet alle jaren even goed zijn geregistreerd.

Zwaarte Kamertaken

Deelname aan een werkgroep of parlementaire enquête is meer werk dan het voorbereiden van een rondetafelgesprek. Om te bepalen of sommige Kamerleden vooral zware of lichte taken oppakken, hebben we alle 1.732 taken gecategoriseerd in 'zware taken' en 'minder zware taken'. De veranderingen in de resultaten waren verwaarloosbaar, en omdat het moeilijk te bepalen is hoeveel werk een taak precies kost, hebben we deze categorisering niet meegenomen in de uiteindelijke analyse.

De kleine veranderingen die we zien, zijn bijvoorbeeld dat BIJ1 weinig Kamertaken opgepakt heeft (figuur 7) maar dat wel zware taken waren. Indien we dat meegenomen hadden, zou BIJ1 gemiddeld hebben gepresteerd (figuur 8). Hetzelfde geldt voor de PvdD tijdens de zittingsperiode 2015-2017. Ook verandert de volgorde in figuur 4 iets, zo dalen GroenLinks-PvdA en de SP en stijgen de FVD en Volt iets.